1847. N°. 96

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG, 11 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 10 Augustus.

Gisteren werd de van Rotterdam bij de Waalsche gemeente alhier beroepen Leeraar F. C. J. van Goens, Th. Dr., in de H. Dienst bevestigd door Ds. Teissedre l'Ange, Th. Dr. en Pred. te Amsterdam, bij vriendelijken afstand van Ds. D. Mounier alhier, met eene Leerrede over II Kor. IV: 7: *Wij hebben dezen schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij van God, en niet uit ons.* De bevestigde hield 's avonds zijne intrede, predikende over Hand. XI. 14: *Die woorden tot u zal spreken, door welke gij zult zalig worden en al uw huis.*

— Naar men vernoemt, is dezer dagen tusschen het Hoogheemraadschap van Rijnland en de Commissie van Beheer en Toezigt over de droogmakerij van het Haarlemmer meer, laatstgenoemde handelende namens het Rijk; eene overeenkomst getroffen en bij een Koninklijk besluit, onder voorbehoud van het gezag bij de wetten van den Staat aan Z. M. toegekend, goedgekeurd, waarbij de regten van dat Hoogheemraadschap en de belangen van de ingelanden van Rijnland in vele opzigten en op eene afdoende wijze zijn geregeld en gewaarborgd, terwijl van den anderen kant, de finale afsluiting van dat meer alsnu, zonder verder bezwaar, zal kunnen worden voorbereid en weldra volgen.

Deze overeenkomst moet zeer gewigtige punten bevatten en bewijzen, hoe veel zorg er wordt aangewend voor, en hoe groote prijs er wordt gesteld onder anderen op het behoud van eenen allezins dragelijken waterstand in den winter, gepaard aan eenen genoegzamen watervoorraad gedurende den zomer. Er schijnt dan ook alle reden te bestaan, zich over deze belangrijke schikking, die eindelijk tot stand kwam, te verheugen, en het is daarom, dat wij gaarne dezelve hier vermelden.

— Wij herinneren dat de muntbiljetten van f 20, alleen nog tot het einde dezer maand zullen kunnen dienen tot het betalen van belasting, en aan de kantoren van de algemeene betaalmeesters ter verwisseling kunnen aangeboden worden.

— Van wege de tijdelijke bestuurderen van het Genootschap der Duitsche Natuur- en Geneeskundigen, zijn de Nederlandsche geleerden uitgenoodigd om op de 25ste Vergadering, die van den 18den tot den 25sten September te Aken zal worden gehouden, te verschijnen. Zij verwachten eene talrijke opkomst, beloven eene vriendschappelijke ontvangst der geëerde gasten, en zullen zorgen dat zij met al het wetenswaardige der vereeniging worden bekend gemaakt; terwijl zij meenen dat de gunstige ligging, groote entomologische verzamelingen, gewigtige mineralogische bijzonderheden, een aan nieuwigheden rijke Fauna en Flora van de krijt- en steenkolen vormingen, tot eene talrijke opkomst zullen aansporen.

's GRAVENHAGE, 9 Augustus.

Bij besluit van den 2den dezer heeft Z. M. de onteigening bevolen van een groot aantal percelen, gelegen in de provincie Utrecht en Zuid-Holland, ten behoeve van de Nederlandsche Rijnspoorweg-Maatschappij, en zulks voor het aanleggen van den zijtak van den ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Arnhem, uitgaande van het station te Utrecht, langs Gouda, tot Rotterdam, met eene vertakking nabij laatstgenoemde stad, leidende naar de rivier de Maas.

— Z. M. de Koning is gisteren ten 10 ure met een' bijzonderen spoortrein uit deze Residentie vertrokken zich naar Soestdijk begevende, van waar Z. M. gisteren avond, met den laatst aankomenden trein, in de Residentie is teruggekeerd.

— Morgen vertrekt Z. M. voor een paar dagen naar Tilburg, en zal na zijne terugkomst van daar de voorgenomene buitenlandsche reis aannemen.

— Z. K. H. Prins Hendrik heeft sedert eenige dagen zijn nieuw hôtel in het Voorhout betrokken, doch zal eerstdaags een' zeetogt doen.

— Den 29sten Julij is Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden van Kamentz te Muskau aangekomen. Z. K. H. wordt weldra alhier terug verwacht.

— De Erfgroothertog en Hertogin van Saksen-Weimar-Eisenach zijn den 31sten Julij in goeden welstand van hunne reis naar Nederland en Engeland te Weimar teruggekeerd.

— Ten aanzien van het doorzenden der naar Nederl. Indie bestemde brieven, die in Maart met den overlandpost van hier verzonden waren, naar Hong-Kong, meldt thans de Staats-Courant, dat, volgens bij de Regering ingekomene officiële berigten, de misvatting door een uit Engeland gegeven tegenbevel is hersteld; zoodat het gevolg daarvan zich niet weder zal herhalen; terwijl overigens de verkeerd gezonden brieven reeds den 2den Junij jl. te Sincapore teruggebragt, en aan den Commandant van het Nederl. stoomschip Batavia ter verdere overbrenging naar Java zijn overhandigd.

— Gisteren heeft aan het Lokaal van het Prov. Gouvernement alhier de aanbesteding plaats gehad, van het zinken van eenige rijs-zinkstukken en het herstellen der nog bestaande rijshoofden, te Stellendam, noordzijde van het eiland Goedereede en Overflakkée, met een jaar onderhoud, welk werk is aangenomen door den Heer Dronkers, te Middelburg, voor f 40,300.

— Z. Exc. de Minister van Financiën heeft bij de verdediging van het wetsontwerp *over de middelen*, welks aanneming wij in onze vorige hebben vermeld, aangevangen met op het gewigt van het onderwerp te wijzen. Het geldt hier de vraag, om door eene stemming al dan niet, te korten in 's Rijks uitgaven te doen ontstaan. Het geldt hier ook de heiligheid van aangegane verbindtenissen, om den houders van nationale schuldbrieven hunne renten te verzekeren. Zou iemand de verantwoordelijkheid eener verwerping op zijne schouders willen laden?

Tot de beantwoording der gemaakte bedenkingen zelve overgaande, zegt Z. Exc. dat er in den loop der beraadslagingen beschouwingen in het midden gebragt zijn nopens het belastingstelsel in het algemeen, en meer bepaaldelijk omtrent de accijnsen. Men vond die verkeerd, drukkende en meest bezwarende voor de minvermogenden. Z. Exc. kan intusschen daaromtrent voor het vervolg geene bepaalde toezegging geven. De Minister moet echter in het algemeen opmerken, dat het gemakkelijk is, zoo lang de begrooting niet voor ons ligt en men daaraan zijne stem niet behoeft te geven, algemeene wenschen en beschouwingen te uiten ten voordeele van deze of gene klasse der maatschappij. Hiervan is echter geene sprake meer op het oogenblik, dat over een voorstel van wet moet worden gestemd. Dan zijn er altijd beschouwingen, hetzij uit de voordragt zelve, hetzij om andere redenen, ten einde het ontwerp niet goed te keuren. Wanneer Z. Exc. nu geene bepaalde toezegging geven kan, dan wil hij ook in geen bepaald onderzoek van het tot nu toe gevolgde stelsel treden. Hij deelt niet in de meening, dat alles wat daarin vervat is, goed is. Hij heeft daarvan nog onlangs het bewijs gegeven, door eene voordragt tot gedeeltelijke verbetering aan te bieden; maar het stelsel zoo te veroordeelen, als dit heden gedaan is, acht Z. Exc. gewaagd en niet regtvaardig. Wanneer men het stelsel vergelijkt met dat, hetwelk in Engeland gevolgd wordt, dan zijn wij nog verre vooruit. In het afgeloopen jaar hebben aldaar de directe belastingen 20 pCt. van het geheele bedrag der belastingen beloopen; de regten van invoer 65 pCt.; hier te lande eerstgenoemde 34 pCt., en de laatste slechts 44 pCt. Ook hebben de inkomende regten bedragen in Engeland 22 millioen ponden sterling, hetgeen in verhouding moest zijn voor Nederland f 26,400,000; dit heeft echter slechts bedragen omstreeks 15 millioenen. Wij zijn dus verre vooruit, naardien de belastingen op het gebruik oneindig geringer, en de inkomende regten, mussaal genomen, oneindig lager zijn. Een punt van achteruitgang hebben wij tegenover Engeland; het is de belasting op het gemaal. Het heeft Z. Exc. nog niet mogen gelukken, de geheele afschaffing daarvan te durven voorstellen. Doch er bestaat bovendien belasting in Engeland op andere behoeften van eerste noodzakelijkheid, welke hier niet of zeer gering geheven worden. De Minister kan niet toegeven, dat de accijnsen het meest op de geringere klassen drukken; wat de rogge betreft, is dit waar; maar in het algemeen zijn er weder andere belastingen, waarin de meer vermogende ruimschoots zijn aandeel draagt. Men heeft op eene belasting op het inkomen gezien; Z. Exc. zal die thans niet tot een onderzoek maken. Dit wil hijaar alleen van zeggen, dat er geene belasting bestaat, welke zich bij den eersten aanblik beter laat aanzien dan deze. Het is (Z. Exc. mag dit als Minister van Financiën zeggen) het ideaal van alle belasting-stelsels. Wat schooier denkbeeld, dan dat ieder burger van den Staat, naar gelang van zijn inkomen, in de behoeften zal helpen voorzien. Dit is zoo waar, dat elk ander belasting-stelsel daarbij oogenschijnlijk moet afvallen. Maar men moet inderdaad hierbij niet alleen vragen naar ieders beurs, maar wat ieders eigendommelijkheid is, naar ieders

convenientie. Theorie en practijk zijn hier geheel met elkander in strijd. De staats-oeconomie moge de belasting aanbevelen, de staatkunde raadt ze af. Het is ook verre van aangenaam, het is grievend, dat elk burger aan den fiskalen ambtenaar het bedrag van zijn inkomen openbaren moet. Dit is de schaduwzijde van dit schoone tafereel. Z. Exc. heeft met voordacht niet uitgeweid over het onmogelijke, om het ontwerp niet aantenemen, tot dat men een ander stelsel van belastingen zou verkregen hebben. De redenaar uit Leyden en ook andere sprekers hebben dit zoo goed en duidelijk betoogd, dat Z. Exc. daar niets behoeft bij te voegen. Elk uitstel zou voor onze Financien verderfelijk zijn. Z. Exc. herhaalt het, hij kan geene stellige verklaring doen. Ten slotte antwoordt Z. Exc. op de bedenkingen nopens het heffen van acht opcenten voor kwade posten, en over de opcenten, die voor de provincien en steden gelieven worden, dat dit vraagstuk door de aanneming van de voordragt in geenen deele zal worden geprejudicieerd.

— Heden is de laatste bijeenkomst van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gedurende de tegenwoordige zitting gehouden. In dezelve is beraadslaagd over de ontwerpen van wet tot uitvoering van art. 6 der Grondwet, nopens het stem- en kiesregt. Het eerste dezer ontwerpen, regelende de uitoefening van het stemregt in de steden en ten platten lande en de bevoegdheid om deel te nemen aan de provinciale en plaatselijke besturen, is verworpen, met 31 tegen 27 stemmen.

Voor hebben gestemd de Heeren Star Busman, v. Akerlaken, de Backer, Egter, Jongsma, Luyben, Faber van Riemsdijk, Mutsaerts, Romme, de Welchs de Wenne, Timmers Verhoeven, Corneli, v. Nagell, Bijleveld, Scheers van Harencarspel, Modderman, Kien, Beerenbroek, Borski, Enschede, v. Bleiswijk, Gouverneur, Kniphorst, Hooft, Verwey-Méjan, Lijcklama en Menso.

Daarop heeft de Voorzitter aangekondigd, dat Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken hem, op last des Konings, heeft medegedeeld, dat, tengevolge van de afstemming van dit eerste ontwerp, de overige tot deze zaak betrekking hebbende ontwerpen worden ingetrokken.

De vergadering is daarna uiteengegaan. De sluiting der tegenwoordige zitting zal binnen een paar dagen plaats hebben.

— Bij de Zaturdag in de Tweede Kamer gehoudene beraadslaging over het gewijzigde ontwerp van den 4den titel van het Wetboek van Strafregt, hebben de door de Heeren van Leeuwen, de Kempenaer en v. Goltstein gemaakte tegenbedenkingen voornamelijk betroffen de in art. 7, 8 en 10 voorkomende uitdrukking »ten ware hij overtuigd wordt." Zij meenden, dat men daarbij te zeer de in het Fransche strafwetboek voorkomende uitdrukking *dire conviction* voor oogen had gehad, en dat deze beter strookte met het Fransche stelsel van gemoedelijke overtuiging, dan met het bij het Nederlandsche Wetboek van Strafvordering aangenomene stelsel omtrent het bewijs der misdrijven. Voorts meenden zij, dat art. 7, wat het kenmerkende onderscheid aangaat tusschen hetgeen, volgens de beide daarin voorkomende hoofdbepalingen, straibaar of toerekenbaar is, niet zoo duidelijk is, als men mogt wenschen. — Z. Exc. de Minister van Justitie heeft deze bedenkingen bestreden, en daarbij opgemerkt, dat in de aangehaalde artikelen eeniglijk het overtuigd worden door wettige bewijsmiddelen is bedoeld.

— Men verneemt dat de gewone Vergadering der Staten-Generaal, zitting-jaar 1846—1847, morgen middag in eene vereenigde Zitting der beide Kamers, op last des Konings, door Z. Exc. den Minister van Binnenl. Zaken, zal worden gesloten.

— Het *Journal de La Haye* verklaart al de vertelsels, waarmede sommige vreemde dagbladen hunne ligtgeloovige lezers trachten te vermaken, met opzigt tot ons Land, den Koning en zijn gezin, voor tastbare verzinsels en verzekert ten stelligste, dat er nooit schijn of schaduw is geweest van eenig voornemen of gedachte bij den Koning of bij den Prins van Oranje om afstand te doen van de kroon, evenmin als van het benoemen eens regentschaps. Het gerucht dat de Koning voor eenen langen tijd het land zou verlaten is even valsch. Even als in het vorige jaar, zal de Koning, na het sluiten der Kamers, een bezoek geven aan zijne dochter, Van Weimar gaat Z. M. eenigen tijd op zijne landgoederen in Silezië doorbrengen, en keert vervolgens over Luxemburg terug. Die afwezigheid zal, thans gelijk in 1846, slechts zes weken duren.

Ziedaar zegt het *Journal*, de eenvoudige waarheid. Al het overige is niets dan een zamenweefsel van logens.

— De Graaf Duchatel, Minister van Binnenlandsche Zaken in Frankrijk, die voor eenige dagen te Scheveningen was aangekomen, is naar Frankrijk teruggekeerd.

ROTTERDAM, 8 Augustus.

Gisteren avond omstreeks 9 uur, heeft de Heer Janssens, Commissaris van Politie alhier, in persoon gearesteerd zekere Johannes van den Hout, woonachtig te Boekel in Noord-Brabant, op 't oogenblik dat deze bij den Heer J. B. Borcht, M. Zilversmid, in de Beursstreeg, snoeisel van zilveren muntspeciën (ongeveer 8 ohmen snoeisel van oude kwartjes) wilde verkoopen.

Na circa een uur in verhoor te zijn geweest, heeft deze misdadiger zijn eigen broeder verraden als medeplichtige, ja zelfs de plaatsen aangewezen waar men der gereedschappen, enz. tot staving zijner opgave, kon vinden. Ongeveer ten 10 uur begaf zich dan ook meergemelde Heer Commissaris naar den hier op den Visschersdijk woonachtig zijnden broeder Gerardus van den Hout, Koopman in boter en kaas, dien men te Huis vond, waarop terstond de noodige visitatie in 't werk werd gesteld. In het woonvertrek van dezen persoon vond men onder de bedstede verborgen, twee scharen en twee vijlen, waaraan nog zilversnoeisel te bemerken was. In de secretaire in hetzelfde vertrek werden, behalve zilversnoeisel, nog gesnoeide oude kwartjes en twee ijzeren tangen gevonden, terwijl het opmerkelijk is dat er in de secretaire noch specie noch muntpapier te vinden was, maar alléén *f* 79 aan oude gave kwartjes, zeker estemd om tot deze industrie te dienen. Terstond is ook deze persoon in hechtenis genomen, hoewel hij halstarrig zijne medepligtigheid aan de misdaad bleef ontkennen.

AMSTERDAM, 9 Augustus.

Van goederhand verneemt men dat eerstdaags zal worden overgegaan tot de benoeming van twee Hoogleeraren aan de Doorluchte School alhier, ter vervanging van wijlen den Hoogleeraar Swart. Een der nieuwe Professoren zal voor de scheikunde, de ander voor de wis- en natuurkunde worden gekozen.

— Voor deze maand zijn door de Handel-Maatschappij bevragt 7 schepen voor Amsterdam, 6 voor Rotterdam en 1 voor Dordrecht.

— Gedurende de afgeloopene week zijn alhier ter markt aangevoerd p. m. 28,000 mudden aardappelen, waarvan de gemiddelde prijzen zijn geweest: eerste soort *f* 2.50, tweede dito *f* 2.25, zonder eenig gebrek en bijzonder goed van smaak.

— In de fabriek van de Heeren G. Ochsner en Comp., in de Plantaadje alhier, zijn weder drie rijst-pelmolens vervaardigd, die thans in gereedheid staan, om naar Italië te worden ingescheept.

Deze werktuigen zullen buitenslands den goeden naam onzer werktuigkundigen weder gaan vergrooten, daar machinerien in Nederland vervaardigd, boven andere de voorkeur genieten.

Toen in 1842 de Heeren G. Ochsner en Comp., twee pelmolens naar Bordeaux geleverd hadden, maakten de Fransche dagbladen daarvan eene alleszins loffelijke vermelding, maar zij wilden het doen voorkomen, alsof die molens in Bordeaux vervaardigd waren. Zoo schreef het dagblad *la Presse*: Al degenen die deze prachtige werktuigen gezien hebben, komen daarin overeen, dat Frankrijk op het gebied der werktuigkunde eene belangrijke overwinning behaald heeft, enz.

In 1846 werden twee molens naar Gent verzonden en aldaar in werking gebragt, welke nog boven die van Bordeaux uitmunten.

De voor Italië bestemde, zijn drie molens met 6 paar steenen, en een stampwerk met twaalf mortieren, benevens veelvuldige machineriën en toebehooren om de rijst in de hoogste volmaaktheid te verwerken.

Het gebouw te Turyn waarin dezelve opgesteld moeten worden, is geheel voltooid, het heeft over de 100 voeten lengte en bijna 50 voeten breedte.

De geheele inrigting wordt met waterkracht in werking gebragt, door middel van een ijzer onderslag-waterwiel van 18 voet diameter en 21 voet breedte. Dit waterwiel geeft de eerste beweging aan eenen 60 voet langen ijzeren as, waarop het kolossale raderwerk der overbrengers geplaatst is. Dit raderwerk brengt door conicale wielen de beweging op de steenen over, die op acht sierlijk afgewerkte ijzeren kolommen rusten, en met het stampwerk in eene lijn geplaatst zijn. De overige machineriën zijn op de tweede en derde verdieping geplaatst.

Het gietwerk en de afwerking van de grootste stukken, is in de fabriek van Paul van Vlissingen en Dudok van Heel vervaardigd. De modellen even als bij de vroegere molens, bij G. Ochsner en Comp., en de geheele afwerking en in elkander stelling der machieneriën heeft in hunne constructiewerkplaats in de Plantaadje plaats gehad.

— Het schip Amsterdam en Weenen, Kapitein Geiger, is, op zijn terugreis van Weenen naar hier, den 6den dezer te Wurzburg aangekomen.

— Een Heelmeester verzoekt ons, ter geruststelling van velen, wie het onlangs in deze Courant medegedeelde berigt dat een man, drie jaren na door een hond te zijn gebeten, aan de watervrees is overleden, ontsteld mogt hebben, te melden, dat, blijkens opmerkingen van deskundigen, van 7 tot 800 menschen, die door eenen hond gebeten zijn, naauwelijks één ten gevolge daarvan aan de watervrees bezwijkt; dat bij hen, die door deze vreeselijke kwaal aangetast zijn, hare verschijnselen zich gewoonlijk binnen weinige dagen, of hoogstens weken, openbaren, en dat deze ziekte, door tijdig geneeskundige hulp in te roepen, ligt te genezen is. (*Amst. Cour.*)

UTRECHT, 9 Augustus.

De 3de algemeene vergadering der Nederlandsche Entomologische Vereeniging had den 5den dezer alhier plaats, onder voorzitting van den Heer Snellen van Vollenhoven. Even als de vorige, kenmerkte zich deze vergadering door eene talrijke opkomst der leden uit verschillende plaatsen, en belangrijke mededeelingen over de huishouding, anatomie en physiologie der insecten, terwijl ook de letterkunde der Entomologie niet vergeten werd. Tot Voorzitter der volgende algemeene vergadering, welke den 4den Julij 1848 te Amsterdam zal gehouden worden, werd de Hoogleeraar W. Vrolik gekozen. Het toenemend getal leden, dat voor ons land reeds aanzienlijk te noemen is, getuigde voor den bijval, welke deze jeugdige vereeniging heeft mogen ondervinden, terwijl ook de wensch moge vervuld worden dat nog vermeerderd moge worden met medeleden uit provinciën in ons vaderland, die tot nu toe nog niet in deze vereeniging vertegenwoordigd zijn, daar zulks van belang te achten ware, vooral tot het geven van inlichtingen omtrent onze Fauna, met welker uitgave een der leden eerlang eenen aanvang zal maken.

— Heden heeft de verkoop van 10,000 Ned. ℔ doorgesneden Zeeuwsche Rijksdaalders plaats gehad. De hoogste inschrijver was een Handelshuis te Amsterdam, aan hetwelk de geheele massa voor *f* 91.49 per Ned. ℔ is toegewezen.

ZWOLLE, 6 Augustus.

De roggeoogst voor het meerendeel afgeloopen zijnde, kan men met genoegen melden, dat dit gewas in alle opzigte beantwoordt aan de gunstige ver-

wachting, welke men er van had opgevat. Er is hier zeker in geen 10 jaren zoo veel zaad verbouwd, en het is daarenboven uitmuntend. Garst en haver, ofschoon de laatste van de droogte nog al geleden heeft, staan over het geheel vrij wel. De boekweit staat mede zeer goed, doch verlangt, op den zandgrond althans, naar regen, ten minste naar betrokken lucht. Het loof der vroege aardappels lijdt hier en daar (doch tot nog toe in eene mindere mate) aan de bekende ziekte; de aardappelen zelve zijn intusschen nog geheel gaaf en veel beter dan in de twee laatste jaren.

— Van de 12 jongelieden die Vrijdag ll. tot het afleggen van hun examen ter toelating aan de Hoogeschool gewacht werden, zijn 2 niet opgekomen, van de overige 10 zijn er 3 afgewezen. De uitslag van de eerste week van het staats-examen is alzoo deze, dat er van de 58 geëxamineerden 50 tot de lessen van het hooger onderwijs zijn toegelaten.

GRONINGEN, 7 Augustus.

Ter vervulling van de betrekking van Hoogleeraar aan onze Akademie, opengevallen door het overlijden van den Heer Limburg Brouwer, is door Curatoren aan Z. M een tweetal aangeboden, waarop geplaatst zijn de Heeren van Heusde en Riedel, Rectoren te Amersfoort en alhier.

LEEUWARDEN, 4 Augustus.

De veldmuizen hebben zich sedert ons laatste berigt ontzettend vermenigvuldigd, en trekken meer noordwaarts op naar onze thans streken, men vindt ze bereids in sommige aardappellanden en korenvelden, alwaar zij zeer veel schade aanrigten, door het afvreten van de nog niet geheel rijpe halmen van Rogge, Garst en Tarwe, en van het aardappelloof. De landlieden beginnen echter al meer en meer zich er op toe te leggen, de muizen te doen vangen, door water in hunne holen te gieten, hetgeen men hier met den naam van *drensen* bestempelt. Het is te hopen dat er eene algemeene jagt op deze schadelijke dieren worde gemaakt, want bijaldien ze nog vermeerderen, wordt de schade voorzeker onberekenbaar.

GOES, 5 Augustus.

Aangaande de veldvruchten en den oogst in deze streken kunnen wij mededeelen, dat hooi, vlas, rogge, gerst en erwten, bij het gunstige weder in de jongste dagen, goed zijn binnengehaald; dat mede het zaaddorschen nagenoeg gehrel is afgeloopen, en dat men reeds hier en daar een begin met het snijden der tarwe gemaakt heeft. De droogte is vooral gunstig geweest voor de erwten, en men houdt het er voor, dat ze insgelijks weldadig was voor de aardappelen, waarin het kwaad niet is toegenomen en weinig schade gedaan heeft. De meeste akkers zijn vrij gebleven. Hoe zich de winter-aardappelen houden zullen, als er regen komt, (waarnaar voor de weilanden, drinkwater, enz. verlangd wordt) is nog niet te bepalen.

BREDA, 7 Augustus.

Gisteren avond is de bliksem geslagen door den schoorsteen van de woning van de weduwe Woldringh, tusschen Rozendaal en Etten, bewoond door den bouwman Sopp; het huis is in brand geraakt en met al hetgeen er zich in bevond eene prooi der vlammen geworden.

MAASTRICHT, 5 Augustus.

De *Staats-Courant* van den 4den dezer behelst 's Konings besluit, waarbij de onteigening der eigendommen, ten behoeve van den Aken-Maastrichtschen Spoorweg wordt bevolen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

MEXICO.

29 Julij.

De Amerikanen zijn tot nog toe niet op de hoofdstad aangerukt, en hun dralen heeft aan onze krijgsoversten gelegenheid gegeven, eene legermagt van ongeveer 16,000 man rondom de hoofdstad te verzamelen; bovendien doortrekken onderscheiden guerillabenden het land en doen den vijand veel afbreuk, ook vooral door het opligten van convooijen. Er is eene gedwongen heffing van 1,000,000 dollars (2 en een half millioen gulden) uitgeschreven, om de kosten van het verder voortzetten van den oorlog te vinden; van die heffing zijn de vreemdelingen zelfs niet vrij. Onze Regering heeft van de Amerikaansche, aanschrijving bekomen dat de Heer Trist het aanrukkende leger onder den Generaal Scott zou vergezellen, en volmagt heeft om over den vrede te onderhandelen.

SYRIE.

JERUSALEM, 20 December.

Deze stad zal binnenkort van een Artesischen put voorzien zijn. Is voor elk andere plaats zulk eene bron een zegen, hier is zij geschikt om eene geheele verandering ten voordeele van het gansche land daar te stellen. Men bedenke slechts, dat in vele zomers het gebrek aan water zoo drukkend is, dat eene middelmatig huisgezin, voor de dagelijksche behoefte hieraan ƒ 2 moest besteden. Ja menigmaal, zoo als nog in het laatste jaar het geval was, ƒ 5! Reeds zijn de boorwerktuigen uit Engeland aangekomen, en een Engelsche ingenieur is met de leiding der onderneming belast. En deze weldaad, met hare onberekenbare gevolgen voor de landstreek, is eene nieuwe welwillende gift, van de London Society for promoting Christianity amongst the Jews. De put zal in de nabijheid van de voormalige Schaapspoort, aan den berg Moria geboord worden, waar de gesteldheid van den grond gunstig is.

ZWEDEN.

Te Malmoë heeft de plaatselijke Regering eene veronderde ordonnantie van 1741 weder in het leven terug geroepen, waarbij bepaald werd, dat aan ieder vóór hij meerderjarig was, verboden werd tabak te rooken, en wel op straf van boete en gevangenis. Al de jongelieden aldaar ten getale van 2320 hebben zich met een verzoekschrift tot den Koning gewend, om die wet in te trekken.

SPANJE.

MADRID, 1 Augustus.

De Koningin die vele zaken ter hand neemt, welke alleen mannen voegen, heeft eergisteren bij eene jagtpartij te Riofrio 2 reeën gedood. Donderdag zal zij in de boschen van del Paular eene wilde zwijnenjagt bijwonen.

— In den nacht van den 28sten Julij zijn in deze hoofdstad schokken van aardbeving gevoeld, die omstreeks 25 seconden geduurd hebben. Den 30sten op den middag had er wederom een schok plaats, die echter kort duurde, doch allerwege gevoeld werd.

ITALIE.

ROME, 30 Julij.

De Paus heeft plegtige gebeden gedurende 9 dagen bevolen, om den hemel te danken, dat het land voor de rampen van een' burgeroorlog is bewaard gebleven.

— De nieuwe Secretaris van staat, Ferretti, heeft zijn ambt daarmede begonnen, dat hij onderscheiden ambtenaren ontzet en hen vervangen heeft door mannen, die het algemeen vertrouwen genieten.

— De Ghetto of het Joodenkwartier is thans opengezet en onderscheiden familiën hebben het reeds verlaten om woningen in andere gedeelten der stad te gaan betrekken. Aan ieder die hen beleedigt, zal galeistraf van 10 tot 20 jaren worden opgelegd.

— De Afgevaardigden uit de provinciën zullen den 5den November hier bijeenkomen.

— De Paus heeft het besluit genomen, dat de aanteleggen spoorweglinien in den kerkelijken staat niet aan eene Maatschappij, maar elk bijzonder gedeelte aan eene bijzondere Maatschappij zal worden aanbesteed.

— De burgerwacht alhier wordt ijverig geoefend.

— Eenige Fransche zendelingen en Poolsche uitgewekenen moeten het hunne bijbrengen, om de ontevredenheid hier levendig te houden. Daarentegen worden er zoowel hier als in andere steden van den Kerkelijken Staat, opruijende proclamatien tegen den Teutonischen barbaren, waarmede de Duitschers en Franschen bedoeld worden, verspreid.

— Naar men uit Ferrara verneemt, zouden de Oostenrijksche troepen thans onder de muren der stad gelegerd zijn.

— Aan de Napelsche grenzen trokken verscheidene observatie-corpsen bijeen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 6 Augustus.

Z. M. heeft de burgerlijke betrekkingen der Joden geregeld. Zij zullen alle ambten kunnen bekleeden, behoudens eenige uitzonderingen, maar geene politieke regten kunnen uitoefenen. Het bestaande verbod voor de Joden, om sommige neringen uit te oefenen, is opgeheven. Zij zijn verpligt, eigelijke familiesnamen aan te nemen. Hun getuigenis heeft in regten dezelfde kracht, als dat der Christenen. — Voor de Israëliten in de provincie Posen, zijn afzonderlijke bepalingen gemaakt.

— Z. M. heeft ter kennis doen brengen zijne inwilliging of afkeuring aan de veranderingen, door den Landdag in verschillende regerings-ontwerpen gebragt.

— Prinses Albert van Pruissen heeft sedert Mei de bakkerij voor de armen te Kamentz met koren tot den billijksten prijs doen voorzien, en aan die inrigting bovendien 1000 thl. geschonken; bij de wekelijksche bedeeling van 25 brooden, heeft zij er door de Commissie 19 laten bijvoegen.

ENGELAND.

LONDEN, 8 Augustus.

Van de gedane verkiezingen zijn er 417 bekend; van welke 234 tot de liberale, 110 tot de behoudende en 73 tot de Peel-partij behooren.

— Te Woolwick heeft iemand een middel ontdekt, om te verhinderen dat schelpdieren en zeewier zich aan de kiel van ijzeren schepen vasthechten, waartegen de menie geen genoegzaam middel opleverde. De reeds genomen proef moet goede uitkomst gegeven hebben.

— Het Bestuur der O. Indische Maatschappij heeft den Graaf Dalhouse tot Gouverneur-Generaal van Indie en Sir Henry Pottinger tot Gouverneur van Madras benoemd.

— Eenige graanhandelaars zijn heden failliet geraakt en men gelooft dat dit nog met anderen het geval zal worden. Er is een bankroet bekend gemaakt van 2 à 300,000 £.

— De volgende statistiek wordt omtrent de schipbreuken van Engelsche schepen medegedeeld:

In de jaren 1833, 1834 en 1835, in welke Engeland 24,500 schepen bezat, gingen er gemiddeld jaarlijks 610 van dezelve, door elkander 210 tonnen metende, verloren, en kwamen daarbij jaarlijks 1,550 menschen om. In de jaren 1841 en 1842 was het getal schepen tot buna 29,000 gestegen; het gemiddelde verlies echter bedroeg slechts 611 vaartuigen en 1,050 menschen levens. Sedert is het getal koopvaardijschepen steeds aangegroeid, en de verhouding der ongelukken steeds afgenomen, zoodat in het jaar 1846 van de 32,000 schepen, welke Groot-Britannië bezat, slechts 537 te gronde gingen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Augustus.

De Kamer der Pairs heeft het wetsontwerp betrekkelijk den Spoorweg van Lyon naar Avignon met 67 tegen 62 stemmen verworpen. De andere spoorweg-ontwerpen heeft zij goedgekeurd.

— De onlangs veroordeelde Parmentier heeft appel doen aanteekenen van het vonnis, waarbij de door hem gedane eisch tegen den Generaal Cubières en anderen verworpen is, ter storting van 2 mill. als de prijs voor actiën en tegen ter handstelling van 2,000 aandeelen in de mijnen van Gouhenans.

— De wijnoogst hier te lande is zoo veelbelovend, dat dezelve alleen in 1776 zijne weêrga vindt: vaten die men voor 56 à 60 fr. plagt te verkoopen, worden nu reeds op 25 fr. gesteld. Men zal den wijn om Parijs voor 10 centimen de kan kunnen koopen.

— Sedert lang was de uitvinding van den Britschen Scheepskapitein Manby bekend en in gebruik, om door middel eener bom en daaraan gehecht touw tusschen een gestrand schip en den wal de noodige gemeenschap daar te stellen. Daar zij echter, gelijk alle eerste uitvindingen, van zwarigheden vergezeld ging, had men haar op verscheidene manieren door wijziging pogen te verbeteren, of door andere middelen te vervangen. Eene verbetering van het oorspronkelijke plan is thans weder, zoo men zegt met goeden uitslag, door den Heer Delvigne te Havre beproefd. Men werpt daarbij met niet te sterke lading, uit een stuk kanon, in plaats van een sferisch, een cylindrisch projectiel, dat hol is en inwendig eene spil heeft, waarom een touw gewikkeld is. Op het strand staat een tweede spil, waarop men het ander eind van het touw heeft gerold. Dit touw wordt nagenoeg zoodanig verdeeld, dat het, wanneer de kracht van den worp heeft uitgewerkt, in den cylinder ook afgeloopen is, in welk geval een stop, die aan het eind van het touw vast zit, de opening, door welke het loopt, toesluit en den cilinder dus op het water doet drijven.

— Het is bekend dat er in de Camargue, een landstreek aan de Middellandsche zee, veel werk wordt gemaakt van het aanleggen van rijstvelden. Tegenwoordig zijn dezelve bijna volledig ingerigt. De rijstcultuur op de vlakten, welke zoo brak waren dat de oppervlakte altijd wit was en op welke niets groeide, geeft thans hoop op eenen rijken oogst. De ontgonnen gronden, in vierkanten verdeeld en door kanalen en slooten omringd, maken eene oppervlakte van 500 bunders rijstvelden uit. Eene gansche bevolking huisvest thans op deze voormalige woestenij. De werkzaamheden worden bestuurd door ervaren Italiaansche rijstbouwers. Door middel eener stoommachine zal het water van de kleine Rhone, dit terrein besproeijen. Een opgehoogde weg van 5,000 Ned. ellen lang, ten zuiden langs de rijstvelden, zal dienen tot het vervoer van den oogst, die langs de kanalen, welke den grond in vierkante vakken snijden, wordt aangevoerd. Over het geheel wordt de opbrengst dezer weleer onvruchtbare heidegronden berekend op 400 fr. per bunder, terwijl de aanlegkosten nog geen 120 fr. bedragen.

STADS BERIGT.

De BURGEMEESTER DER STAD LEYDEN, ontvangen hebbende eene missive van den Controleur der Directe belastingen alhier 1ste Afdeeling, brengt ter kennisse van de Ingezetenen dezer Stad, dat, naar aanleiding van het afwezen van den Ontvanger der Directe belastingen, de werkzaamheden aan dit Kantoor verbonden voorloopig in hetzelfde lokaal op het Klooster W. VI, No. 382 door den Controleur vermeld, den Heer J. J. VAN STAPELE, zullen worden waargenomen.

De Burgemeester der Stad Leyden,
DU RIEU.

Leyden, 10 *Augustus* 1847.

Sedert de laatste opgave is voor het behoeftig fatsoenlijk gezin bij Ds. Inckel ontvangen: van een Onbekende, een Muntbiljet groot *f* 5.— en van G. C. B. S. *f* 2.50, zijnde nu te zamen *f* 55.41. — Innige dank wordt toegebragt aan de edele gevers, wier pogingen strekken om dit gezin te ondersteunen en in den fatsoenlijken stand, waartoe het behoort, te kunnen behouden; mogten toch zij, die het hunne daartoe nog niet hebben bijgebragt worden aangespoord, om ook iets af te zonderen ter bereiking van dit Gode welgevallig doel!

202de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

9de Lijst. No. 16719 een prijs van *f* 1,250. No. 5959 een prijs van *f* 1000.
10de » Geene.
11de » No. 17244 een prijs van *f* 1,000.
12de » Geene.

ADVERTENTIEN.

LEYDEN, 9 Augustus 1847. Bevallen van een ZOON R. VAN DER TUUK, geliefde Echtgenoot van
A. RUTGERS VAN DER LOEFF.

Heden overleed, na een langdurig lijden, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot TEUNIS VAN 'T HOOFT Jz., in den ouderdom van ruim 48 jaren.

LEYDEN,
10 Augustus 1847.

C. J. VAN 'T HOOFT Jz.
Geb. BOSMAN.

De Affaire zal door de Weduwe gecontinueerd worden.

De Ondergeteekende betuigt door deze zijnen hartelijken dank voor de vele bewijzen van deelneming, welke hij bij de bevalling zijner Echtgenoot heeft ondervonden.

H. LÜHRMANN,
Med. Chir. Doctor.

Voor de vele bewijzen van deelneming gedurende de ziekte, en na het overlijden van onze dierbare Dochter, betuigen wij langs dezen weg, ook namens onze Kinderen, onzen hartelijken dank.

LEYDEN,
10 Augustus 1847.

JAN ZUURDEEG,
A. W. ZUURDEEG, LAROS.

Room- en Koffijhuis *DE VINK*.

In plaats van Donderdag zal het

CONCERT

op Woensdag den 11 Augustus 1847 plaats hebben,

des namiddags ten 5 ure, door het Corps Muzijkanten, genaamd:

DE BLAAUWJASSEN.

VERGADERING van Aandeelhouders in de Negotiatie tot Opbouw van ARBEIDERS WONINGEN, door de *Leydsche Maatschappij van Weldadigheid*, tot het opnemen der **Rekening**; op Maandag den 16den Augustus 1847, des middags ten 2 ure, in de Kerk der Doopsgezinden.

Door ziekelijke omstandigheden wordt *TE KOOP* aangeboden: een **LOGEMENT, STALHOUDERIJ** en eene welbeklante **MELKVERKOOPERIJ**, welke bedrijven nog steeds met goed gevolg worden uitgeoefend, benevens 3 Bunders **LAND.** Te bevragen bij den Eigenaar J. VAN KOPPEN op de Hoogewoerd te *Leyden*.

Er wordt *TE KOOP* aangeboden een **BRAND-WAARBORG-KAST**, van 5 voet hoog en 3 voet breed. Deze Kast is voorzien van een extra buitengewone sluiting en op de zekerste wijze voor brandschade bewerkt. Adres bij J. C. TIMMERMAN, *Mr. Kopergieter, Huis- en Fabriek-Smit*, Hoogewoerd en hoek van de Rhijnstraat te *Leyden*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 9 AUGUSTUS.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	à 2½	pCt.	56 9/16	55 1/16	56 5/16
Dito dito	» 3	»	69 5/8	69 3/4	69 5/8
Dito dito	» 4	»	88 1/2	89	88 1/2
O. I. Leening	» 4	»	88 3/4		
Amortisatie Syndicaat	» 3 1/2	»	87 1/2		
Handel-Maatschappij	» 4 1/2	»	169 7/8		
Haarlemmermeer	» 5	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4 1/2	»			
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.	»	»			
BELGIE, Certificaten	» 4 1/2	»			
Dito Dito	» 2 1/2	»			
Dito. bij ROTHSCHILD	» 2 1/2	»			
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	16 7/8	17	
Dito bij dito, onbep. stukken.	» 5	»	16 1/2	16 1/16	16 9/16
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	24 5/8	24 7/8	24 3/4
Coupons Ardoins.	»	»	13 7/8	14 1/16	
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	30 5/8	31	
Dito Dito	» 4	»	30 3/8	30 7/8	30 3/8
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	105 7/8	106	
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	104 1/2		
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»			
Dito bij HOPE	» 4	»	89 7/8	90 1/8	
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	89 1/2	89 7/8	
Certificaten te Hamburg	» 5	»			
Inschrijving in Assign.	» 6	»			
Certificaten van dito	» 6	»			
POLEN, Certificaten	» 4	»			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300	*f*			
Dito dito	» 500	»	143		
PRUISSEN, Loten van 50 R.	»	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank.	» 5	pCt.			
Idem	» 4	»	92 7/8		
Oblig. Metalliek	» 5	»	103 5/8	103 3/4	
Idem	» 2½	»	53	53 1/8	53
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500	*f*	935		
Idem 1 April 1839	*f* 250	*f*	374		
NAPELS, Certif. bij Ham. en Bouw.	à 5	pCt.			
BRAZILIE,	» 5	»	88 1/2		
AMERIKA,	» 6	»			
Dito Bankactien.	»	»			
MEXICO,	» 5	»	17 1/4	17 3/8	
VENEZUELA.	» 2½	»	39 3/4		

Koers van het Geld: Beleening 3½. Prolongatie 3. Wissel-Disconto 4 pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.